

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE

Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Poli Gojawiczyńskiej
za rok 2016

1. Informacje podstawowe

Miejska Biblioteka Publiczna im. Poli Gojawiczyńskiej wchodzi w skład ogólnokrajowej sieci bibliotecznej działającej na terenie Rzeczpospolitej Polskiej. Jest samorządową instytucją kultury posiadającą osobowość prawną, która została wpisana do rejestru samorządowych instytucji kultury prowadzonego przez Organizatora pod numerem 1/96.

Biblioteka i jej zbiory stanowią dobro narodowe oraz służą zachowaniu dziedzictwa lokalnego i narodowego. Biblioteka organizuje i zapewnia dostęp do zasobów dorobku nauki i kultury polskiej oraz światowej oraz informacji o nim.

Uchwałą Nr 171/XXIX/2016 Rady Miasta Podkowy Leśnej z dnia 11.10.2016 r. został zmieniony Statut Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Poli Gojawiczyńskiej, w którym, na wniosek Dyrektora placówki, rozszerzono zakres działań Biblioteki poprzez wpis zawarty w Rozdziale 1. § 4. punkcie 4. w brzmieniu: ”Biblioteka prowadzi filię biblioteczną „Podkowiańska Galeria Ekslibrisu, ul. Błońska 50”

2. Cele i zadania Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Poli Gojawiczyńskiej

Podstawowym celem Biblioteki jest prowadzenie działalności bibliotecznej i informacyjnej, umożliwiającej korzystanie z materiałów bibliotecznych i innych źródeł informacji.

Do podstawowych zadań Biblioteki należy:

1) gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych;

2) obsługa użytkowników, przede wszystkim udostępnianie zbiorów oraz prowadzenie działalności informacyjnej, zwłaszcza informowanie o zbiorach własnych, innych bibliotek, muzeów i ośrodków informacji naukowej, a także współdziałanie z archiwami w tym zakresie.

W zmienionym Uchwałą Nr 171/XXIX/2016 Rady Miasta Podkowy Leśnej z dnia 11.10.2016 r. Statucie Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Poli Gojawiczyńskiej uzupełniono treść Rozdziału 2. § 9. :

“Ponadto, do zadań Biblioteki może należeć działalność:

1) w zakresie wypożyczeń międzybibliotecznych;
2) wydawnicza;
3) bibliograficzna;
4) dokumentacyjna;
5) edukacyjna - w zakresie informacji o korzystaniu z bibliotek i różnych form pracy z książką;
6) popularyzatorska - w zakresie promocji książki i czytelnictwa.”

2. Informacje i dane statystyczne

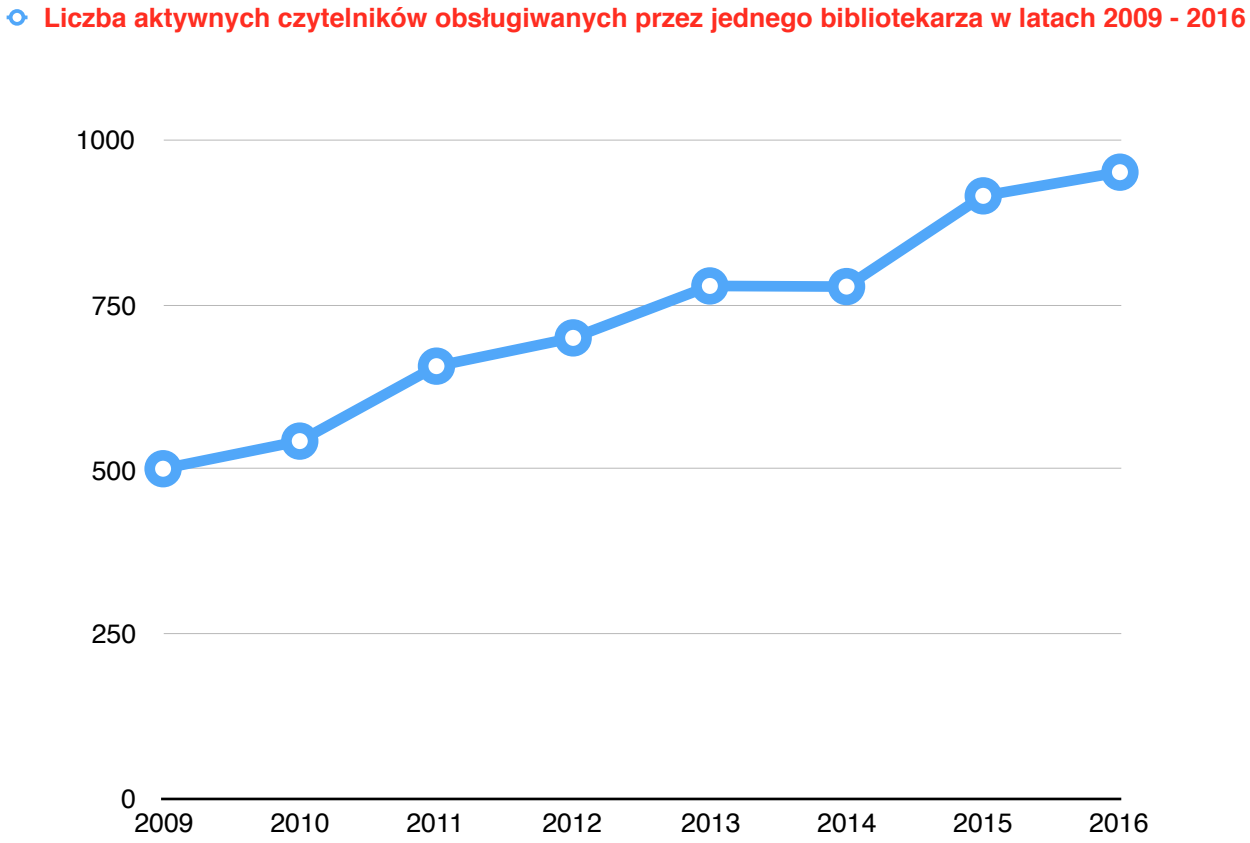
Ze względu na pełnioną przez Książnicę podkowiańską rolę - jej księgozbiór ma charakter uniwersalny, to znaczy zawiera zarówno literaturę piękną, dzieła niebeletrystyczne, jak i publikacje swym zakresem wszystkie dziedziny wiedzy, które są przeznaczone dla odbiorców ze wszystkich grup wiekowych. Zbiory w tradycyjnej formie papierowej liczyły na dzień 31.12.2016 r. 21029 woluminy oraz 1023 jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych, w tym 1011 książek mówionych na

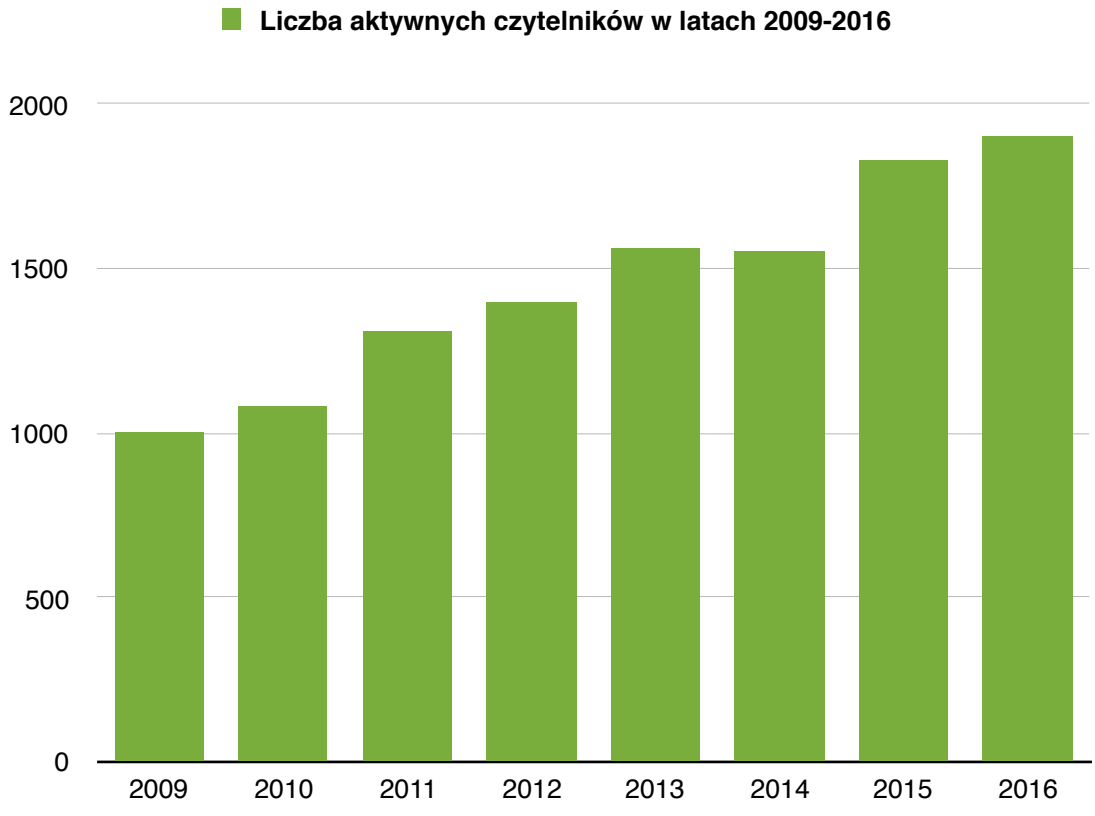
dyskach optycznych. Należy podkreślić, iż Biblioteka podkowiańska realnie pełni wiodącą rolę w powiecie, także dzięki strukturze oraz jakości i ilości gromadzonych publikacji. Czego potwierdzeniem jest choćby to, iż zasoby audiobooków - **ponad TYSIĄC pozycji** są na poziomie ilościowym i jakościowym proponowanym przez Bibliotekę Publiczną m.st. Warszawy - Bibliotekę Główną Województwa Mazowieckiego (tak brzmi pełna nazwa tej placówki). Zbiory są systematycznie uzupełniane o nowości wydawnicze, wznowienia, niezbędne zakupy antykwaryczne oraz dary.

Należy przypomnieć, że liczba czytelników Biblioteki w każdym roku stanowi na nowo zliczaną grupę rzeczywistych aktywnych użytkowników, którzy w okresie od 2 stycznia do 31 grudnia danego okresu sprawozdawczego, korzystali z usług placówki.

Dla porównania w **2007 r.** ze zbiorów Biblioteki korzystało nieco powyżej **500** osób, liczba zainteresowanych ofertą Biblioteki czytelników wzrosła niemal **CZTEROKROTNIE.** Dzięki ogromnemu wkładowi pracy i zaangażowaniu całego zespołu, liczba czytelników systematycznie wzrasta. W **2016 r.** aktywnymi czytelnikami Biblioteki były **1903 osoby**. Dowodzi to, z jakim uznaniem spotyka się praca Biblioteki podkowiańskiej, której bibliotekarze, mimo nieproporcjonalnego przyrostu liczby czytelników w stosunku do liczby kadry merytorycznej, dzięki wielkiemu wysiłkowi utrzymują założone standardy jakości pracy z książką i czytelnikiem. W prostym przeliczeniu: w 2009 r. na jednego bibliotekarza przypadało **500** czytelników, **w 2016 jeden bibliotekarz musiał obsłużyć 916 osób** czyli ponad **o 450 osób więcej**. Dochodzą do tego rozwijające się usługi i działania wymienione w dalszej części sprawozdania, które co należy podkreślić, **realizowane są wyłącznie siłami własnymi -** 2 bibliotekarze i 1 pomocnik bibliotekarza, wolontariat plus dyrektor, który oprócz organizacji i prowadzenia placówki, aktywnie włącza się w osobistą realizację wszystkich rodzajów zadań przeprowadzanych przez Bibliotekę m.in. wypożyczenia zbiorów własnych i międzybiblioteczne, zajęcia biblioterapeutyczne, prowadzenie klubów książki i innych działań mających na celu promocję książki i czytelnictwa.

AKTYWNOŚĆ CZYTELNIKÓW W LATACH 2009-2016

STATYSTYKI UDOSTĘPNIEŃ I ODWIEDZIN W ROKU 2016

Miejska Biblioteka Publiczna im. Poli Gojawiczyńskiej Wszystkie działy

Czytelnicy zestawienie roczne. Rok: 2016

Miesiące	ZAREJESTROWANI W CIĄGU MIESIĄCA												
	Razem	wg wieku								wg zajęcia			Ogółem od pocz. roku na koniec miesią
		do 5 lat	6-12 lat	13-15 lat	16-19 lat	20-24 lata	25-44 lata	45-60 lat	pow. 60 lat	Uczący się	Pracujący	Pozostali	
I	904	27	123	43	45	40	242	222	162	223	455	226	904
II	233	6	25	16	19	18	70	48	31	78	106	49	1137
III	129	4	36	8	8	6	37	24	6	41	63	25	1266
IV	76	0	23	5	2	2	22	12	10	23	32	20	1342
V	92	0	23	7	8	4	24	18	8	35	41	16	1434
VI	74	1	20	8	6	7	14	13	5	24	23	27	1508
VII	68	1	7	3	8	11	17	13	8	27	28	13	1576
VIII	82	8	11	5	8	3	20	17	10	24	39	19	1658
IX	107	4	47	5	5	7	24	9	6	60	36	11	1765
X	45	2	6	4	2	5	19	3	4	19	19	7	1810
XI	56	2	11	4	2	3	19	8	7	17	27	12	1866
XII	37	1	11	0	0	3	12	9	1	13	18	7	1903
OGÓŁEM		56	343	108	113	109	520	396	258	584	887	432	1903

Strona 1 z 1

3. Czytelnictwo w Polsce

Wpływu czytania na ćwiczenie pamięci, inteligencji, wzbogacenie słownictwa nie da się przecenić. Naukowcy różnych dziedzin twierdzą zgodnie, że czytanie jest doskonałym panaceum na coraz szybsze tempo życia i wszechobecny stres oraz pomaga w leczeniu różnych dolegliwości zarówno fizycznych, jak i psychicznych - biblioterapia.

Czytanie nie cieszy się w Polsce zbyt dużą popularnością. Na tle innych krajów Europy Polacy wypadają bardzo słabo, według danych Biblioteki Narodowej w 2015 r. tylko 37% Polaków przeczytało jedną książkę. W większości krajów Europy regularnie przekracza 50% próg czytelnictwa, a w Czechach po książkę sięga ponad 80% obywateli. Być może dlatego Polacy uważani są za naród smutny, zestresowany i niezadowolony z życia? Ta smutna konstatacja szczęśliwie nie dotyczy mieszkańców Podkowy Leśnej = Czytelników Biblioteki podkowiańskiej, gdyż ze względu na wymagający doskonałej organizacji pracy i doboru wysoko kwalifikowanej, charakteryzującej się odpowiednimi predyspozycjami kadry, poziom usług i ofertę nie odbiegającą od europejskich i światowych standardów zarówno na tle danych dotyczących woj. mazowieckiego, jak i powiatu grodziskiego, jakość i aktywność Biblioteki podkowiańskiej w pracy na rzecz promocji książki i czytelnictwa prezentuje się wręcz imponująco.

Wyniki *"Analizy działalności bibliotek publicznych"* w roku 2015
przygotowane przez Bibliotekę Główną Województwa Mazowieckiego

Biblioteki Publiczne Powiatu Grodziskiego
uszeregowane według wskaźników na 100 mieszkańców

Księgozbiory w wol.		Zakup nowości wydawniczych w wol.		Czytelnicy		Wypożyczenia w wol.	
1. Podkowa Leśna MBP	**508,40**	**1. Podkowa Leśna MBP**	**33,44**	**1. Podkowa Leśna MBP**	**46,94**	**1. Podkowa Leśna MBP**	**1205,35**
2. Baranów GBP	353,19	2. Baranów GBP	16,78	2. Grodzisk Maz. BPMiG	22,84	2. Jaktorów GBP	270,53
3. Jaktorów GBP	206,46	3. Jaktorów GBP	9,66	3. Baranów GBP	16,05	3. Grodzisk Maz. BPMiG	266,71
4. Milanówek MBP	160,53	4. Żabia Wola GBP	7,38	4. Jaktorów GBP	12,50	4. Baranów GBP	226,89
5. Grodzisk Maz. BPMiG	140,38	5. Milanówek MBP	7,12	5. Milanówek MBP	10,48	5. Milanówek MBP	197,86
6. Żabia Wola GBP	83,12	6. Grodzisk Maz. BPMiG	5,90	6. Żabia Wola GBP	8,30	6. Żabia Wola	126,24

Średnie:

Woj. Mazowieckie	**340,09**	**9,92**	**18,49**	**282,98**
Woj. Mazowieckie (bez Biblioteki Wojewódzkiej i BP Dzielnic Warszawy)	**315,33**	**10,20**	**14,42**	**242,85**
Powiat Grodziski	**176,56**	**8,62**	**18,63**	**282,06**

4. Analiza potrzeb

Wraz z rosnącymi potrzebami i oczekiwaniami mieszkańców zdecydowanie nabrzmiałym problemem jest narastający w postępie geometrycznym brak miejsca. Biblioteka w 2016 r. przeprowadziła wśród swoich czytelników ankietę mającą na celu badanie satysfakcji użytkowników i potwierdziła ona wysoki poziom satysfakcji jeśli chodzi o organizację, funkcjonowanie, poziom usług i obsługę, wskazując jako dojmujący, niezwykle uciążliwy problem zbyt "gęste" rozmieszczenie regałów i półek spowodowane brakiem miejsca. Stanowi to palący i wymagający szybkiego rozwiązania problem. W związku z tym w minionym roku z inicjatywy dyrektora placówki, dzięki trosce i akceptacji Burmistrza, Urząd Miasta złożył wniosek o fundusze unijne na rozbudowę obiektu. Niestety nie udało się pozyskać środków w ramach dotacji zewnętrznej. Nie zmienia to faktu, że problem jest i będzie z każdym rokiem narastał. Częściowym, jednakowoż bardzo ekonomicznym, skutecznym rozwiązaniem byłoby wzmocnienie stropu I kondygnacji, co pozwoliłoby na pełne wykorzystanie przestrzeni magazynowej, wpływając rewelacyjnie na ergonomię, zarówno w odniesieniu do czytelników, jak i pracowników.

Brak miejsca rzutuje również na kwestię organizacji przedsięwzięć promujących książkę i czytelnictwo, w tym działania Podkowiańskiej Galerii Ekslibrisu - nowo powstałej Filii Biblioteki. Jedyną w miarę wolną przestrzenią jest czytelnia znajdująca się na piętrze, lecz słabe stropy uniemożliwiają te działania. Na dziś prowadzone aktywności dedykowane wszystkim mieszkańcom, lecz ze względu na realia są ściśle limitowane pod względem liczebności grup użytkowników.

5. Obsługa specjalnych grup użytkowników (niepełnosprawnych, seniorów):

Obecnie nie mamy w gronie czytelników osób oczekujących takich usług. Obsługujemy ok. (25) użytkowników niepełnosprawnych i seniorów (420) – ok. 445 osób.

a) Dysponujemy 1 szt. odtwarzacza CD, który jest wypożyczany osobom, które nie posiadają sprzętu do odtwarzania płyt CD, a są zainteresowane korzystaniem z naszego bogatego, liczącego 1016 tytułów, zbioru audiobooków na nośnikach CD (stan na 31.12.2016). W roku 2016 zarejestrowano 3.438 wypożyczeń audiobooków.

b) Oferujemy 89 tytułów książek z dużą czcionką. Z zasobów korzystają głównie osoby z czasową lub stałą dysfunkcją narządu wzroku. Rosnące zainteresowanie tego typu publikacjami związane ze starzeniem się społeczeństwa, nie jest niestety ze względu na wysoką cenę tego typu publikacji, zaspokajane w wystarczającym zakresie. Nie bez znaczenia jest też skromna, siłą rzeczy malejąca z roku na rok przestrzeń dostępna w placówce, a publikacje tego rodzaju, ze względu na swą objętość i format, wymagają o wiele większej przestrzeni magazynowej.

6. Formy współpracy z organizacjami i instytucjami wspierającymi osoby niepełnosprawne.

W wyżej wymienionym zakresie Biblioteka współpracuje z:

a) Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym “Larix" im. Henryka Ruszczyca. Udostępniamy czytelnikom urządzenie “czytak” wypożyczony przez Stowarzyszenie, które udostępnia 1237 tytułów.

b) Działem Zbiorów dla Niewidomych. Główną Biblioteką Pracy i Zabezpieczenia Społecznego, zarówno w ramach promocji Biblioteki podkowiańskiej jako miejsca przyjaznego osobom niepełnosprawnym, jak i organizując imprezy i przedsięwzięcia.

c) Fundacją “Vis Maior” wspierającą aktywność i edukację osób z dysfunkcją narządu wzroku, zarówno w ramach promocji Biblioteki podkowiańskiej jako miejsca przyjaznego osobom niepełnosprawnym, jak i organizując imprezy i przedsięwzięcia.

W ramach w/w trwałej współpracy zorganizowano kolejną II edycję “Podkowiańskiego spaceru z…” w roku 2016 “Nocami i dniami”, dedykowaną także osobom z dysfunkcją narządu wzroku. Kanwę wydarzenia stanowiła korespondencja *Marii i Mariana Dąbrowskich z lat 1909-1925 pt. “Ich noce i dnie”*.

d) Środowiskowym Domem Samopomocy działającym przy Katolickim Stowarzyszeniu Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej. W ciągu minionego roku przeprowadzono 42 zajęcia biblioterapeutyczne, w których uczestniczyło 800 osób z różnego rodzaju dysfunkcjami.

7. Ogólna charakterystyka działań promujących czytelnictwo

Biblioteka podkowiańska przykłada dużą wagę do działań związanych z promocją książki i czytelnictwa. Oprócz przedsięwzięć zwyczajowo kojarzących się z promocją czytelnictwa wdrażane są jej nowe formy.

Podstawowymi, zazwyczaj niedocenianymi formami pracy, mającymi na celu zainteresowanie literaturą czytelników i potencjalnych czytelników są działania konkurencyjne w stosunku do ogólnie stosowanych m. in.:

- czas otwarcia placówki - 6 dni w tygodniu (w każdą sobotę), w dogodnych porach dnia, dostosowanych do różnorodnych potrzeb czytelników,
- będące odpowiedzią na kwerendy czytelnicze - zakupy zbiorów (zarówno książek, jak i innych materiałów bibliotecznych),
- wypożyczenia międzybiblioteczne, pozwalające czytelnikom Biblioteki podkowiańskiej, na korzystanie z zasobów niemal 10 000 bibliotek publicznych, naukowych, specjalistycznych w Polsce.

Za właściwe należy uznać wskazanie, iż zwiększająca się z roku na rok liczba czytelników obliguje nas do zwrócenia uwagi na konieczność zwiększenia nakładów na materiały biblioteczne oraz powiększenie przestrzeni magazynowej.

a) Formy popularyzacji książki i czytelnictwa dzieci i młodzieży

Największym zainteresowaniem cieszą się działania realizowane w Bibliotece w ramach wolontariatu. Mają one na celu skuteczną aktywizację dzieci i młodzieży. Potwierdzeniem tego są informacje zwrotne od rodziców i opiekunów naszych wolontariuszy. W minionym roku wspierała nas silna 29-osobowa grupa wolontariuszy ze wszystkich przedziałów wiekowych.

b) Inne rodzaje promocji działalności Biblioteki

Jedną z bardzo efektywnych form promocji aktywności Biblioteki podkowiańskiej jest strona internetowa www.mbp-podkowalesna.pl, która jest jednocześnie stroną dostępową do katalogu online, źródłem informacji na temat bieżących zakupów nowości wydawniczych, wiedzy o funkcjonowaniu Biblioteki.

c) szeroko rozumiana działalność promująca książkę i czytelnictwo

Biblioteka zorganizowała też łącznie 8 innych imprez, w których udział wzięły 342 osoby.

8. Wydarzenia promujące książkę i czytelnictwo

- Narodowe Czytanie Quo Vadis;

- wspominany już II Podkowiański Spacer z Nocami i dniami, w której zgodził się wziąć udział Burmistrz Miasta Ogrodu p. Artur Tusiński, który z wielkim zaangażowaniem wcielił się w postać Józefa Toliboskiego.

- Otwarte Ogrody. W związku z tym, iż przed Biblioteką w budynku na ul. Błońskiej 50 mieściła się Szkoła Podstawowa, zorganizowano uroczyste spotkanie okolicznościowe dla absolwentów, którzy przed 60. laty ukończyli Szkołę Podstawową w Podkowie Leśnej odbyło się. Dla podkreślenia wyjątkowego charakteru uroczystości, jej przebieg objął swym patronatem Burmistrz Miasta Ogrodu Podkowa Leśna, Pan Artur Tusiński, który uczestniczył w nim oraz wręczył szacownym jubilatom listy gratulacyjne;

- włączenie się do organizacji Dni Podkowy poprzez plenerowe spotkanie z Remigiuszem Piotrowskim oraz inauguracyjną prezentację spektaklu japońskiego teatrzyku KAMISHIBAI;

- V NOC W BIBLIOTECE czyli preludium do powstania Filii Biblioteki o nazwie "Podkowiańska Galeria Ekslibrisu" stało się wydarzenie, w którym także uczestniczył Burmistrz Miasta Ogrodu, mianowicie zorganizowana z okazji 500-lecia ekslibrisu polskiego wystawa ekslibrisu pod nazwą "Pantha Rei". Wydarzeniu towarzyszyła publikacja katalogu prezentowanych oryginalnych ekslibrisów, pochodzących ze zbiorów bibliofila i kolekcjonera Zygmunta Gontarza;

- włączenie się do działań "około biegowych" czyli plenerowe spotkanie w Klubie Pod Mądrym Smokiem oraz gry, zabawy, a także spektakl japońskiego teatrzyku KAMISHIBAI, prezentowane podczas kolejnej edycji Biegu -"Podkowiańskiej Dychy".

Informacje na ten temat przekazywano za pośrednictwem witryn internetowych np. Instytutu Książki, wydawnictw, anteny radiowej Radia Bogoria, gazety WPR.
Informacje na temat działalności Biblioteki w ciągu całego roku były emitowane cyklicznie na antenie Radia Bogoria.

5. Działalność podstawowa biblioteki

W działalności podstawowej obejmującej pracę z książką i czytelnikiem następuje dynamiczny rozwój jakościowy i ilościowy we wszystkich rodzajach świadczonych usług bibliotecznych.

CZYTELNICY

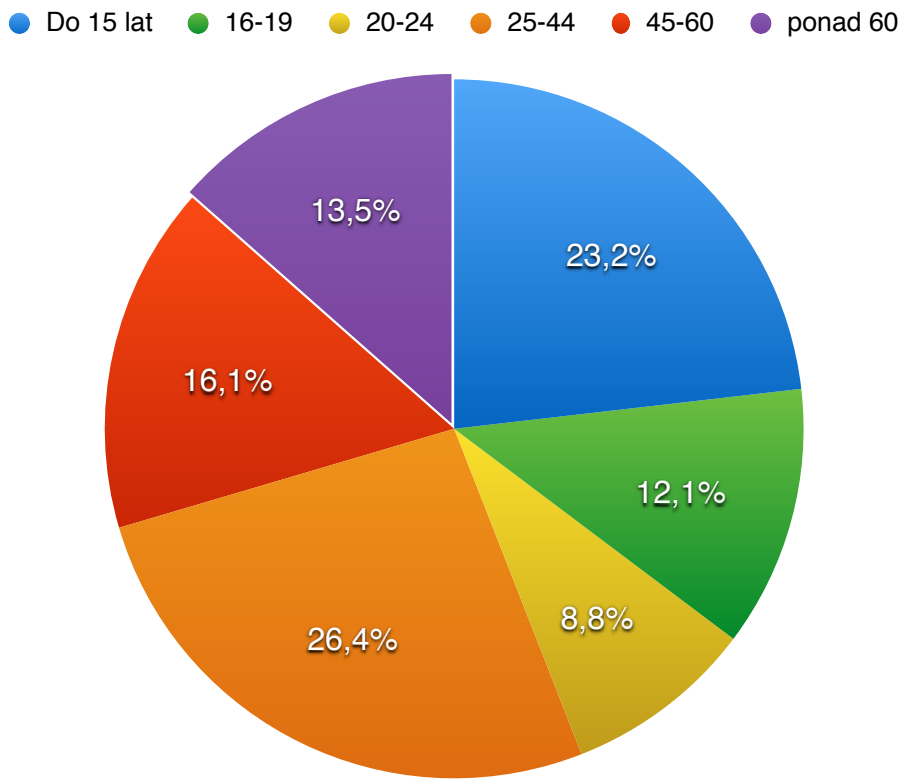
Kategoria	Uczniowie	Studenci	Pracownicy umysłowi	Robotnicy	Rolnicy	Inni zatrudnieni	Niezatrudnieni	Ogółem
Liczba czytelników	323	107	342	28	2	37	162	1 001

W ubiegłym 2015 r. Bibliotekę odwiedzały 1832 osoby. Poniżej prezentujemy dane za lata 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 - liczbowe w formie tabelarycznej i procentowe w postaci wykresów.

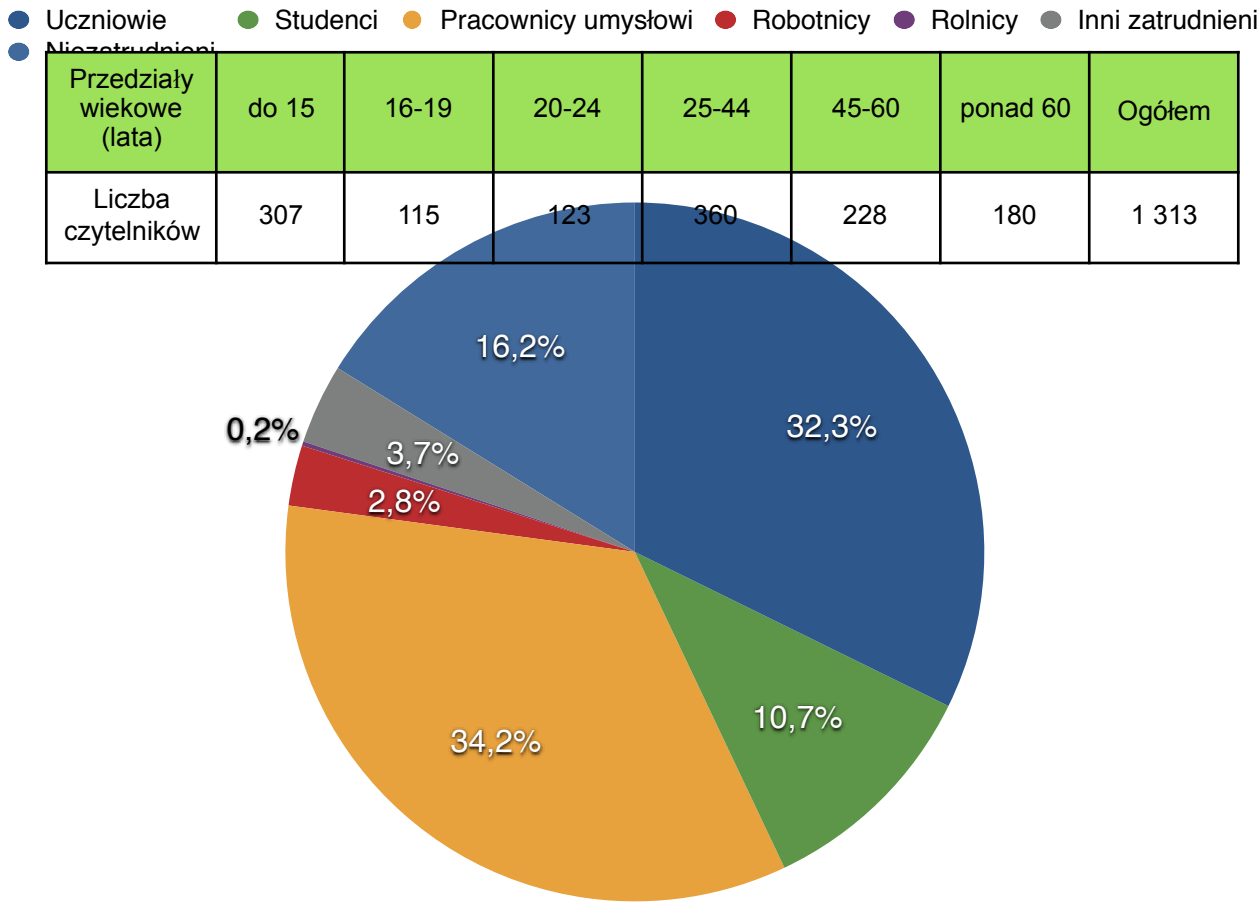
Przedziały wiekowe (lata)	do 15	16-19	20-24	25-44	45-60	ponad 60	Ogółem
Liczba czytelników	243	114	97	305	180	147	1 086

Kategoria	Uczniowie	Studenci	Pracownicy umysłowi	Robotnicy	Rolnicy	Inni zatrudnieni	Niezatrudnieni	Ogółem
Liczba czytelników	347	110	390	32	0	30	177	1 086

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2009 r. czytelników według wieku

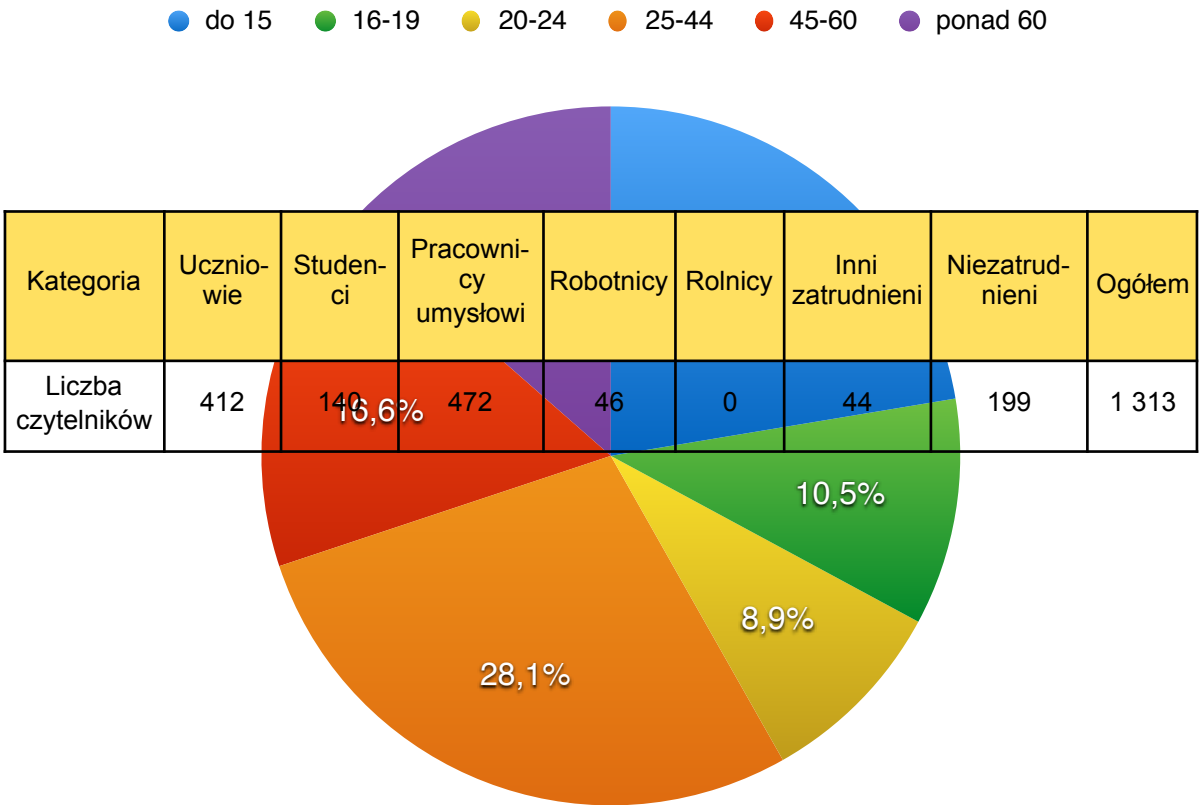

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2009 r. czytelników według zajęcia

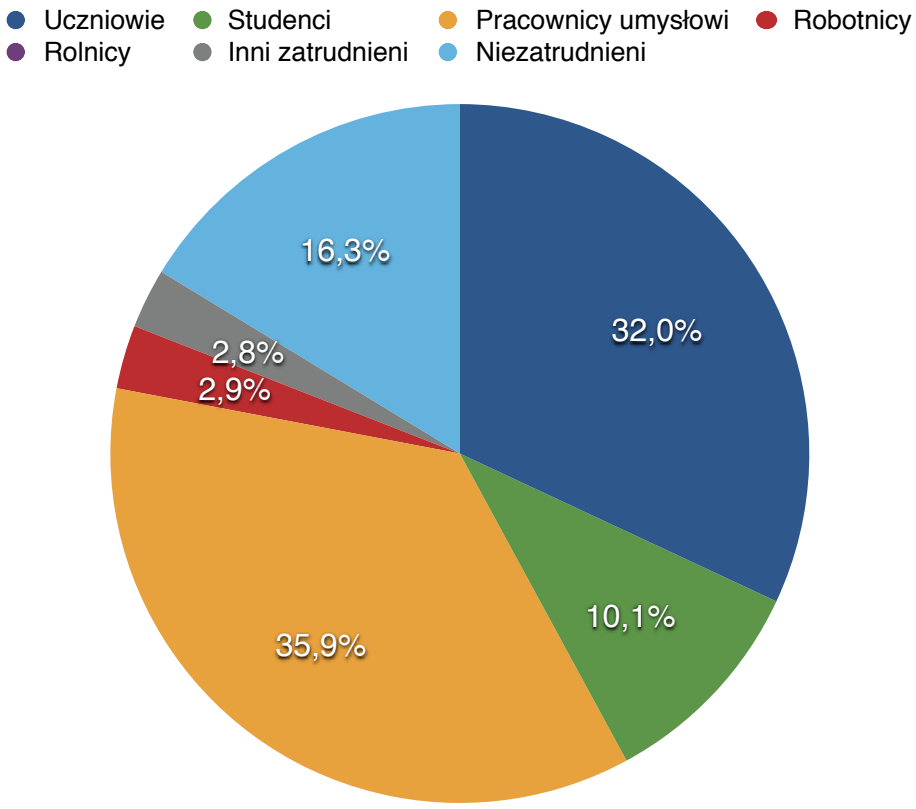
Przedziały wiekowe (lata)	do 15	16-19	20-24	25-44	45-60	ponad 60	Ogółem
Liczba czytelników	307	115	123	360	228	180	1 313

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2010 r. czytelników według wieku

Kategoria	Uczniowie	Studenci	Pracownicy umysłowi	Robotnicy	Rolnicy	Inni zatrudnieni	Niezatrudnieni	Ogółem
Liczba czytelników	412	140	472	46	0	44	199	1 313

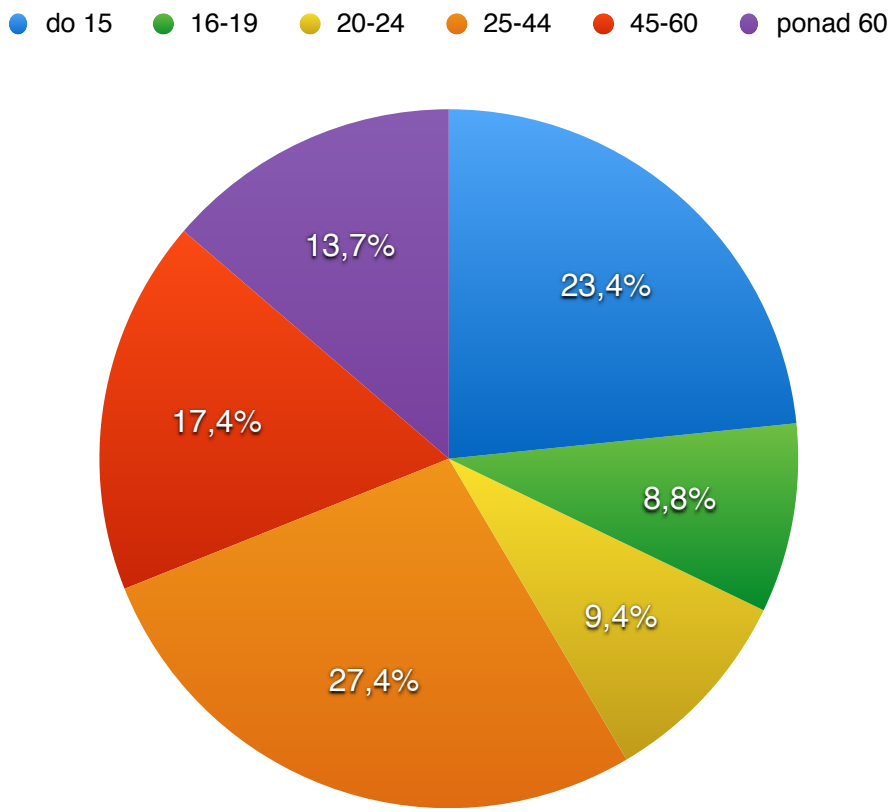
struktura zarejestrowanych aktywnych w 2010 r. czytelników według zajęcia

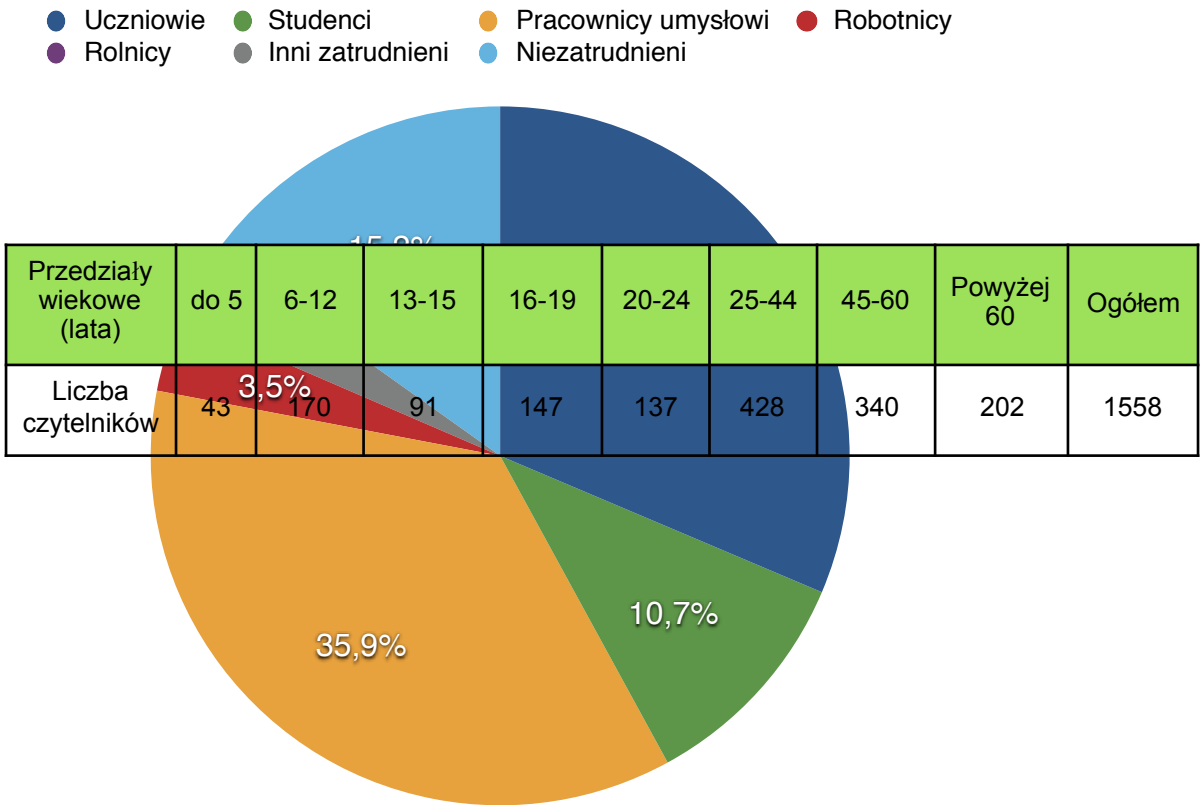
Przedziały wiekowe (lata)	do 5	6-12	13-15	16-19	20-24	25-44	45-60	Powyżej 60	Ogółem
Liczba czytelników	44	158	86	120	136	378	302	175	1 399

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2011 r. czytelników według wieku

Kategoria	Uczniowie	Studenci	Pracownicy umysłowi	Robotnicy	Rolnicy	Inni zatrudnieni	Niezatrudnieni	Ogółem
Liczba czytelników	364	133	520	60	0	82	240	1 399

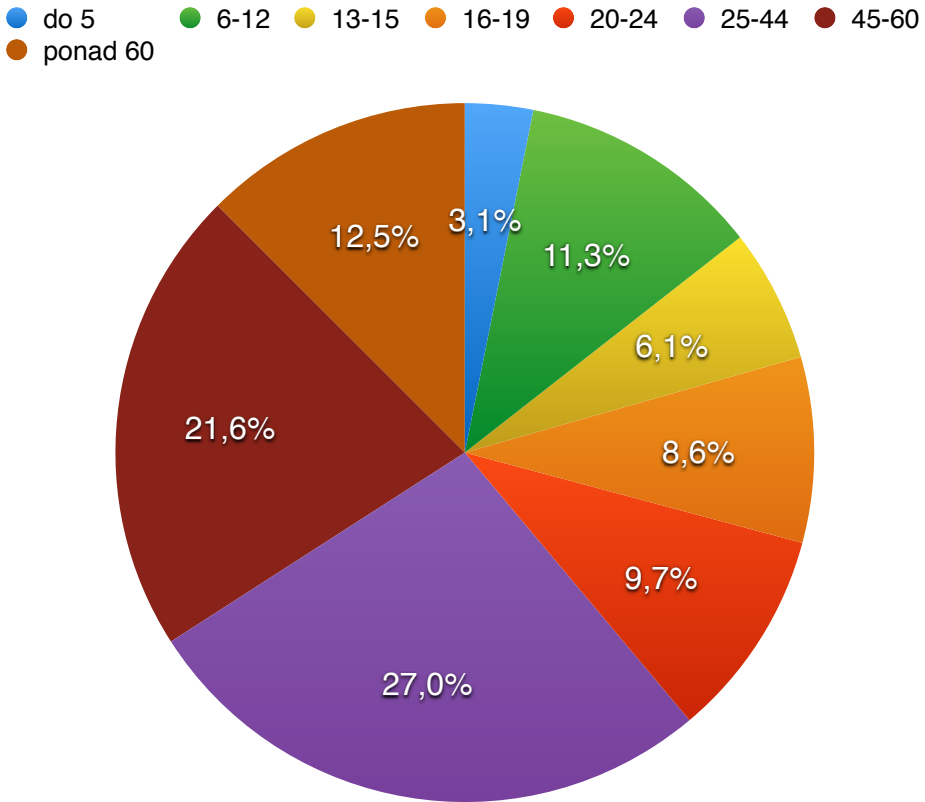

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2011 r. czytelników według zajęcia

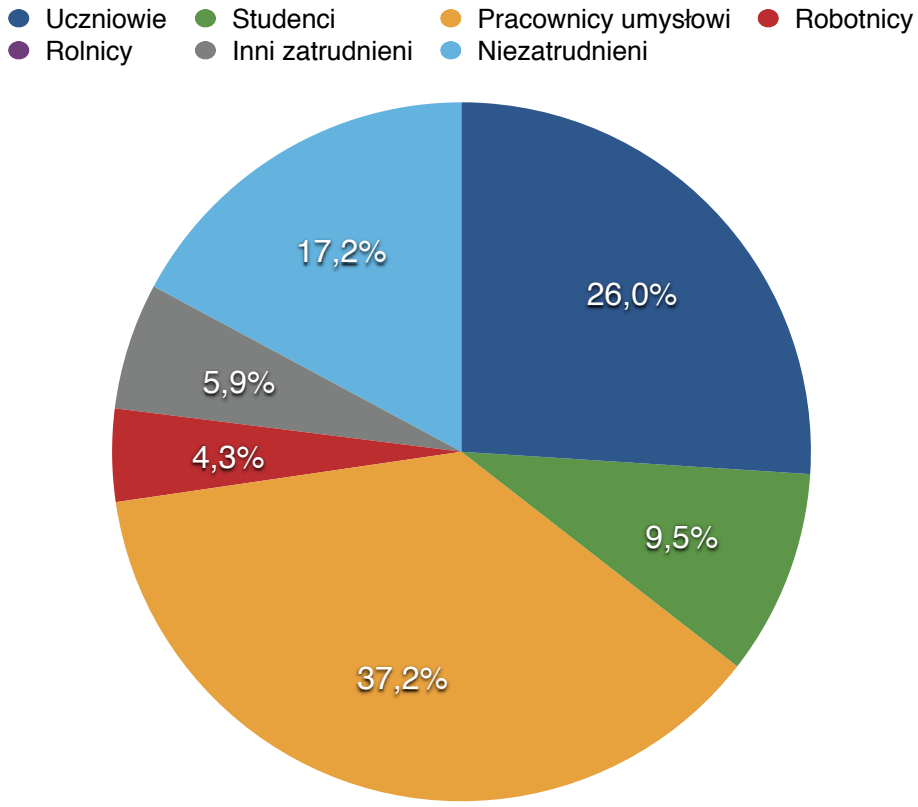
Przedziały wiekowe (lata)	do 5	6-12	13-15	16-19	20-24	25-44	45-60	Powyżej 60	Ogółem
Liczba czytelników	43	170	91	147	137	428	340	202	1558

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2012 r. czytelników według wieku

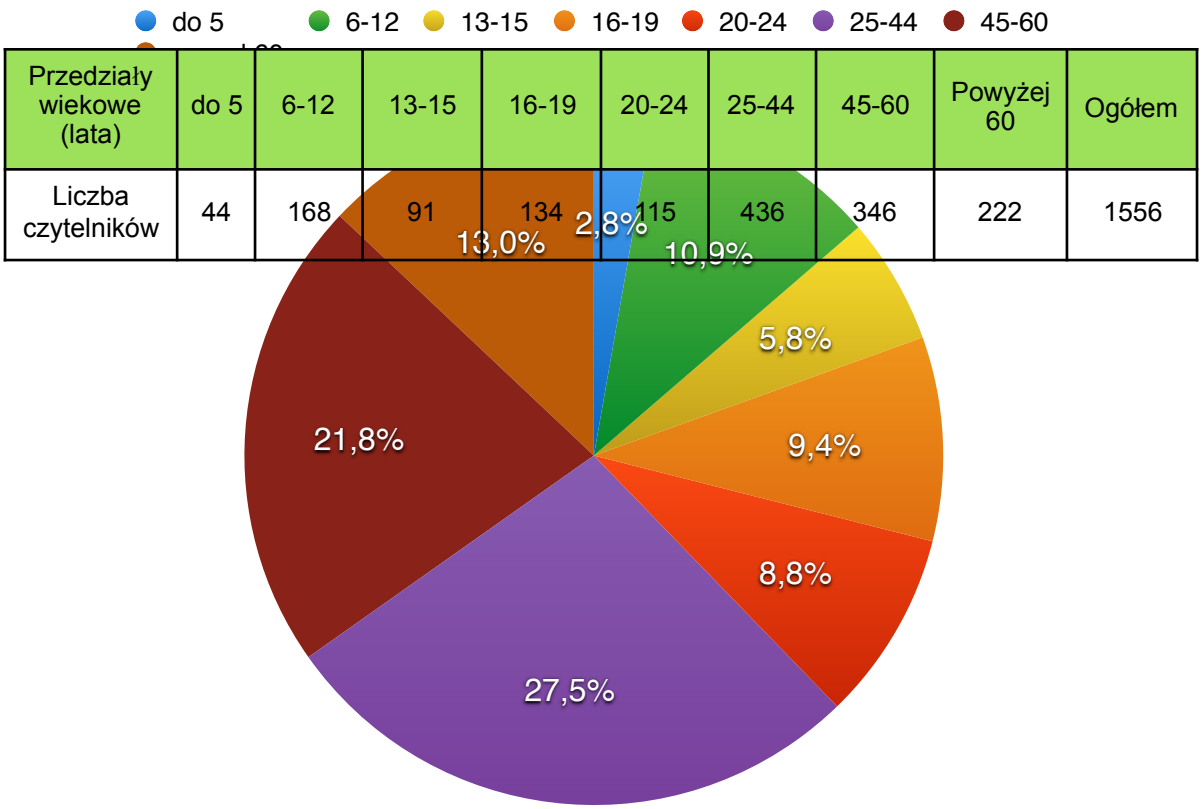

Kategoria	Uczniowie	Studenci	Pracownicy umysłowi	Robotnicy	Rolnicy	Inni zatrudnieni	Niezatrudnieni	Ogółem
Liczba czytelników	403	134	592	63	0	83	283	1558

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2012 r. czytelników według zajęcia

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2013 r. czytelników według wieku

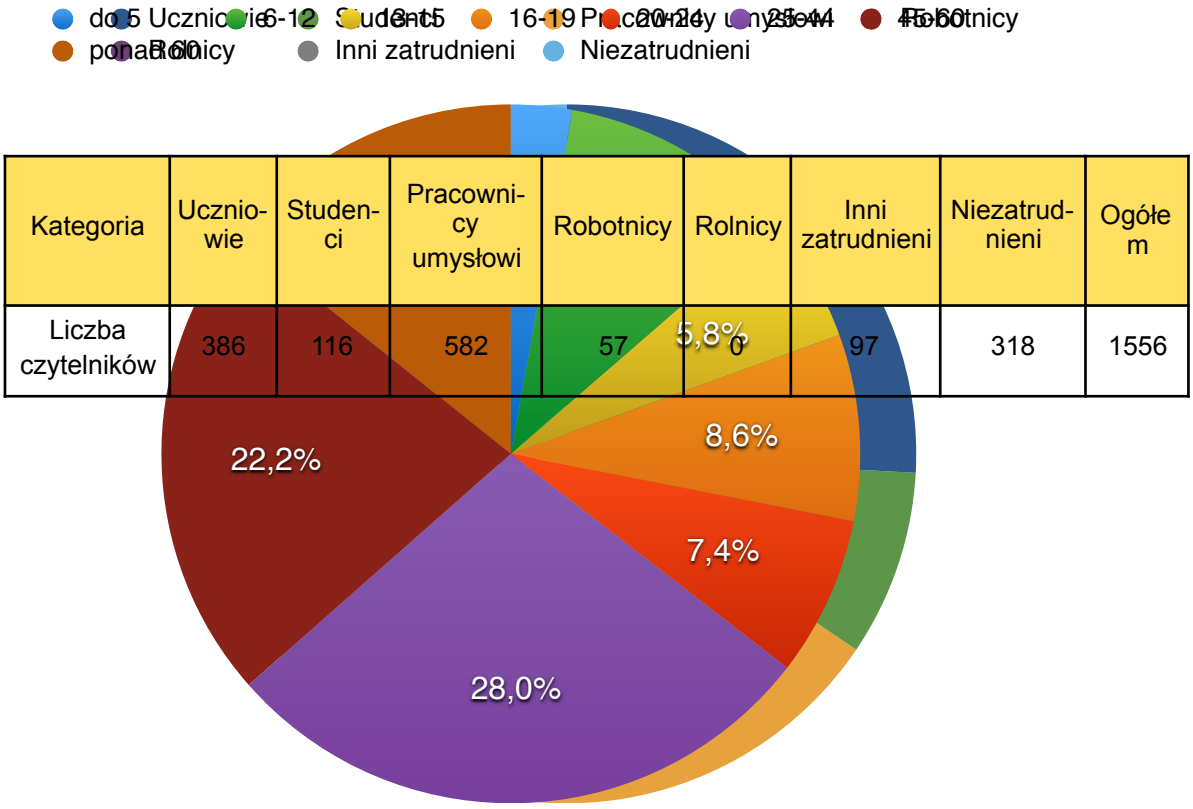

Przedziały wiekowe (lata)	do 5	6-12	13-15	16-19	20-24	25-44	45-60	Powyżej 60	Ogółem
Liczba czytelników	44	168	91	134	115	436	346	222	1556

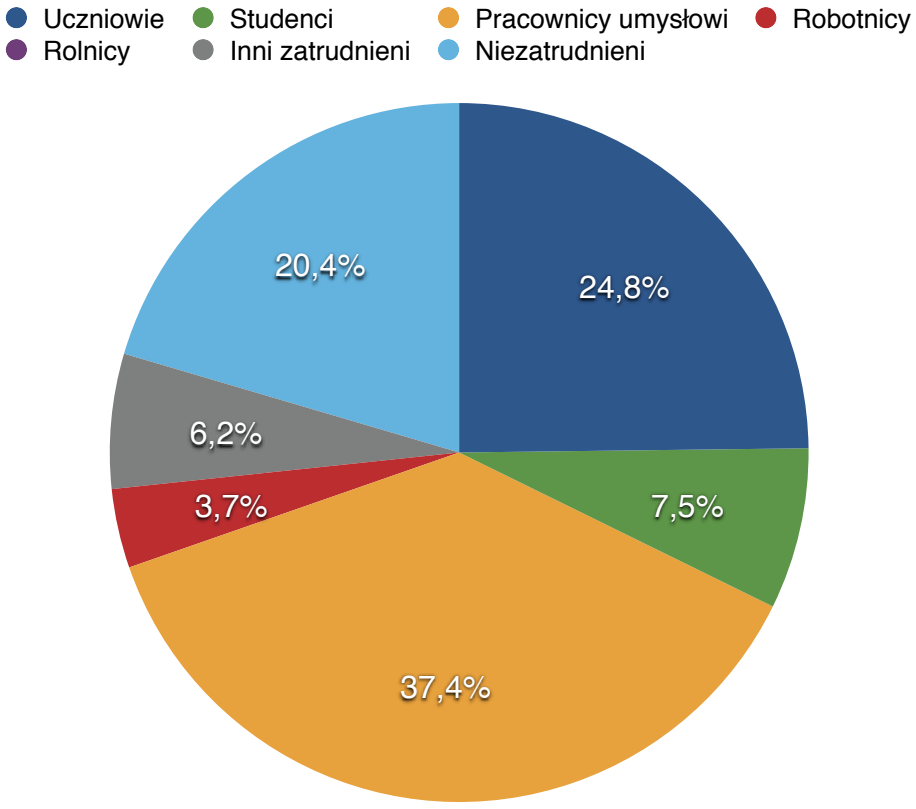
struktura zarejestrowanych aktywnych w 2013 r. czytelników według zajęcia

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2014 r. czytelników według wieku

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2014 r. czytelników według zajęcia

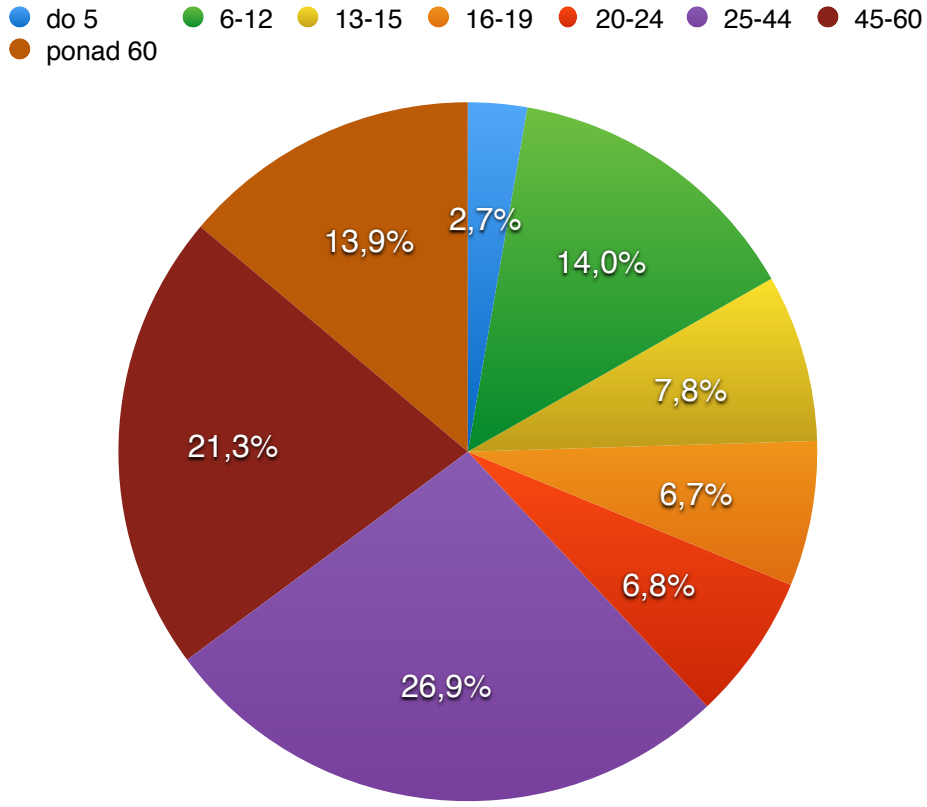
Kategoria	Uczniowie	Studenci	Pracownicy umysłowi	Robotnicy	Rolnicy	Inni zatrudnieni	Niezatrudnieni	Ogółem
Liczba czytelników	386	116	582	57	0	97	318	1556

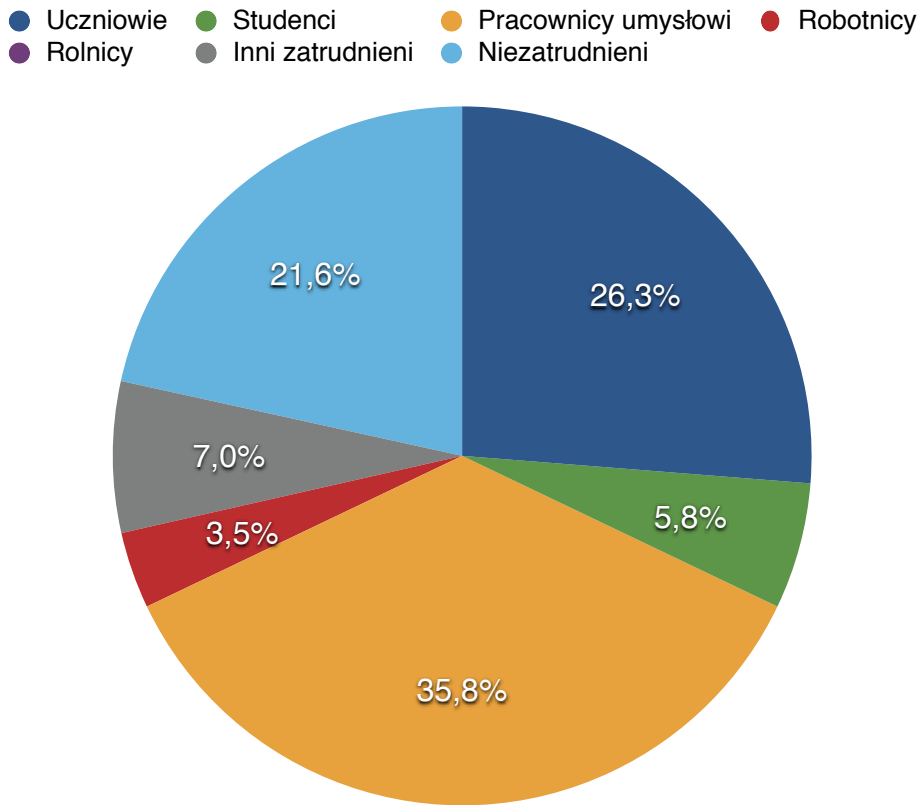
Przedziały wiekowe (lata)	do 5	6-12	13-15	16-19	20-24	25-44	45-60	Powyżej 60	Ogółem
Liczba czytelników	50	257	142	123	124	492	390	254	1832

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2015 r. czytelników według wieku

Kategoria	Uczniowie	Studenci	Pracownicy umysłowi	Robotnicy	Rolnicy	Inni zatrudnieni	Niezatrudnieni	Ogółem
Liczba czytelników	481	107	656	65	0	128	395	1832

struktura zarejestrowanych aktywnych w 2015 r. czytelników według zajęcia

W 2015 r. nasi Czytelnicy odwiedzili Bibliotekę

23 688

wypożyczając

47 045 książek

3 015 audiobooków

2 670 czasopism

oraz korzystając z **584** wypożyczeń międzybibliotecznych

Wskaźniki odwiedzin i wypożyczeń w ostatnich latach ulegają ciągłemu wzrostowi i w sposób bezpośredni, podobnie jak wyniki uzyskane przy pomocy innych metod badawczych, takich jak np. wywiad bezpośredni indywidualny i zbiorowy, wskazują na stałą potrzebę rozwoju Biblioteki i jej rosnące znaczenie dla tak szacownej i świadomej społeczności lokalnej jak mieszkańcy Podkowy Leśnej. Jest to tym cenniejsze, iż tendencja ta występuje w czasie ogólnego kryzysu czytelnictwa w Polsce. Ogromny wpływ na to ma przyjazna atmosfera, otwartość na potrzeby czytelników i staranny dobór zbiorów (zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym) podczas dokonywania, których kluczową kwestią jest uwzględnianie potrzeb czytelniczych.

II Udział w projektach (w zakresie działalności merytorycznej)**.**

Biblioteka podkowiańska realizuje 3 projekty:

Kraszewski. Komputery dla Bibliotek (kontynuacja) - realizowany w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa (rozpoczęty w 2012 r.). Nasza Biblioteka otrzymała najwyższą punktację wśród 99

Zakup nowości wydawniczych - Priorytet 2 - realizowany w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa Program Biblioteki Narodowej. Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych zgodnie z potrzebami partnerskich bibliotek szkolnych (szkół stopnia podstawowego i gimnazjów). Pozyskano **14 700** zł, za które (wraz z wkładem własnym) zakupiono **1283** książki. Pracownicy Biblioteki podkowiańskiej wpisali zakupione publikacje do inwentarza Biblioteki, następnie je opracowali, po czym książki (zgodnie z regulaminem programu) zostały przekazane bibliotece szkolnej Zespołu Szkół Samorządowych w depozyt do zakończenia roku szkolnego 2014/2015. W ramach projektu Biblioteka podkowiańska przeprowadziła we współpracy ze Szkołą następujące działania:

Zakup nowości wydawniczych - Priorytet 1 - realizowany w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa Program Biblioteki Narodowej. Pozyskano dotację w wysokości **10 000** zł, za którą zakupiono **338** publikacji książkowych i **58** audiobooków na nośnikach CD.

7. Działania edukacyjne i kulturotwórcze

Niezwykle ważną rolą pełnioną przez Miejską Bibliotekę Publiczna im. Poli Gojawiczyńskiej jest praca u podstaw na rzecz edukacji ogółu społeczności lokalnej oraz często niezauważana, a przez to niedoceniana, działalność biblioterapeutyczna. Ta ostatnia, zważywszy na zwiększające się tempo życia i związany z tym stres, a także postępujące wyobcowanie funkcjonujących w środowisku grup społecznych i wiekowych. Rozwijane przez Bibliotekę podkowiańską usługi, jak również nowatorskie formy działalności wspierają system edukacyjny, umożliwiają doskonalenie zawodowe, pełnią rolę kulturotwórczą.

DZIAŁANIA BIBLIOTERAPEUTYCZNE

a) Klub pod Mądrym Smokiem: odbywające się dwa razy w tygodniu zajęcia biblioterapeutyczne dla dzieci w wieku 0 - 5 lat oraz comiesięczne spotkania z grupami przedszkolaków z Przedszkola Miejskiego im. Krasnala Hałabały oraz przedszkola i żłobka niepublicznego KIDS MONTESSORI, a także lekcje biblioteczne i spotkania w Klubie pod Mądrym Smokiem z dziećmi z Zespołu Szkół w Podkowie Leśnej.

cotygodniowe zajęcia biblioterapeutyczne z grupami ze Środowiskowego Domu Samopomocy Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej, który jest placówką dziennego pobytu, typu B, przeznaczoną dla 30 osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną,

b) książka na telefon - usługa polegająca na dostarczaniu książek do domu, osobom które z przyczyn losowych choroba, niepełnosprawność etc., nie mogą samodzielnie skorzystać z zasobów Biblioteki.

c) wypożyczenia zbiorów specjalnych - osoby z czasową lub stałą dysfunkcją narządu wzroku korzystają z wypożyczeń:

zbiorów własnych Biblioteki podkowiańskiej:

* książki z dużą czcionką - seria "DUŻE LITERY";
* audiobooki w formacie audio i MP3;
* książki mówione w formacie DAISY - otrzymane nieodpłatnie dzięki współpracy z Fundacją Klucz;

d) wypożyczenia zbiorów powierzonych, dostępnych dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem Larix, które przekazało Bibliotece w depozyt 1 urządzenie o nazwie CZYTAK oraz nieodpłatny dostęp do ponad 900 tytułów, które na podstawie umowy jest wypożyczane niepełnosprawnym czytelnikom Biblioteki podkowiańskiej;

e) wypożyczenia odtwarzacza płyt CD w formacie MP3 - otrzymanego przez Bibliotekę nieodpłatnie w ramach współpracy z dystrybutorami audiobooków.

f) wypożyczenia książek dla osób niewidzących drukowanych Brailem.

DODATKOWE USŁUGI BIBLIOTECZNE

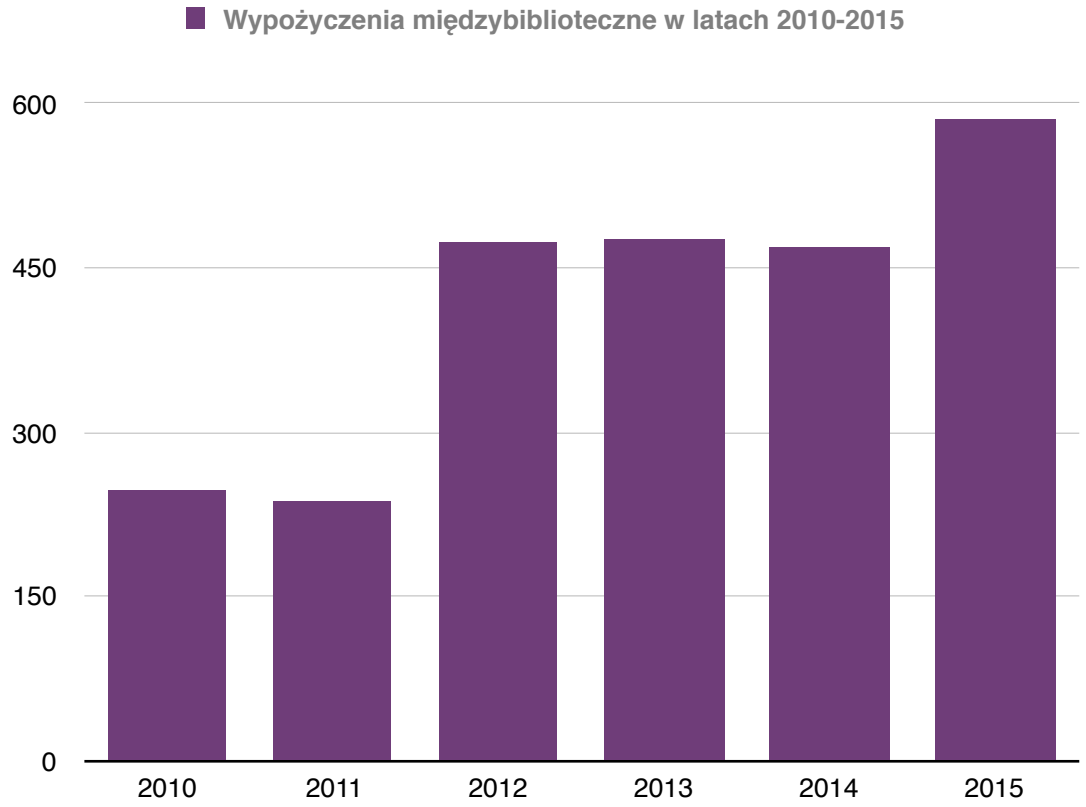
a) **Dyskusyjne Kluby Książek (pod egidą Instytutu Książki).**

Sekcje:

- dziecięca - spotkania 1 raz w miesiącu,
- dla dorosłych - spotkania co tydzień,
- dla dorosłych w języku angielskim - spotkania co dwa tygodnie, (prowadzona w ramach wolontariatu [w II połowie roku z niedyspozycji prowadzącego działalność czasowo zawieszona]);

b) **wypożyczenia międzybiblioteczne (584)**, które z racji konieczności przeprowadzania kwerend w bibliotekach całej Polski, są działaniami niezwykle absorbującymi, wymagającymi prowadzenia dodatkowej dokumentacji - poza systemem bibliotecznym.

Ponieważ wypożyczenia międzybiblioteczne nie są codzienną praktyką polskich bibliotek publicznych, możemy się tą aktywnością zasłużenie chwalić i traktować jako cenny, gdyż wymagający dużego wysiłku i dodatkowej pracy, sukces. Wśród bibliotek, z którymi współpracujemy w tym zakresie znalazły się m.in. **Biblioteka Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego, Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu, Biblioteka Uniwersytecka w Zielonej Górze, Biblioteka Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Biblioteka Uniwersytecka im. J. Kochanowskiego w Kielcach, Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Biblioteka Uczelniana Akademia Pomorska, Biblioteka Raczyńskich w Poznaniu, Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Poznaniu, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C. Norwida w Zielonej Górze, Książnica Karkonoska, Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego, Książnica Kopernikańska w Toruniu, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Bydgoszczy, Miejska Biblioteka Publiczna w Siedlcach, Biblioteka Pedagogiczna w Siedlcach, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. W. Bełzy w Bydgoszczy, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Josepha Conrada w Gdańsku, Miejska Biblioteka Publiczna im. Galla Anonima w Głogowie,**

Legnicka Biblioteka Publiczna, Miejska Biblioteka Publiczna im. Asnyka w Kaliszu, Biblioteka Publiczna Gminy Sulechów, Biblioteka Publiczna m. st. Warszawy Biblioteka Główna Województwa Mazowieckiego oraz Biblioteki m.st. Warszawy w dzielnicach Mokotów, Ochota, Śródmieście, Ursus, Włochy, Wola.

c) **zdalny dostęp do e-booków** - zawieszony

Ze względu na możliwość powiększania czcionki czytanych tekstów była to ciekawa propozycja, także dla osób słabowidzących. Oferowano 702 tytuły pełnotekstowych wersji książek dostępnych za pośrednictwem platformy Wydawnictwa Naukowego PWN Ibuk.pl Libra, w ramach podpisanej umowy konsorcyjnej z Biblioteką Publiczną im. księdza Jana Twardowskiego w Dzielnicy Praga Płn. m. st. Warszawy.

Dostęp do e-booków był proponowany jako usługa online, w związku z czym był możliwy w dowolnym czasie i miejscu Polski i świata, oczywiście także w siedzibie Biblioteki. Odbiorcami mogą być osoby bez górnej granicy wiekowej. Z proponowanych tytułów korzystało tylko ok. 30 czytelników. Dlatego w trakcie roku 2015 zrezygnowaliśmy z tej oferty, gdyż jej wykorzystanie nie uzasadnia wydatkowania kwot przeznaczonych na zakup dostępu do zasobów.

Wskazać należy, że w celu optymalizacji zakupu, prowadzona była wśród czytelników Biblioteki podkowiańskiej kwerenda dotycząca oferty e-booków dostępnych za pośrednictwem ww platformy. Niestety mimo celowanego, sprawdzonego zakupu, wykorzystanie książek, powtórzmy, nie uzasadnia kontynuacji działań. Być może należy jeszcze poczekać na transformację podejścia publiczności czytelniczej do elektronicznych kanałów informacyjnych;

d) **możliwość zamówienia**, rezerwacji, prolongaty, sprawdzenia dostępności potrzebnego tytułu, także drogą elektroniczną. Dzięki systemowi bibliotecznemu MAK+, komunikacji sms i mailowej, powyższe funkcjonalności są dostępne dla naszych czytelników przez 7 dni tygodniu / 24 godziny na dobę;

e) **wypożyczenia audiobooków** w formacie audio i MP3. Książki mówione w formie audiobooków cieszą się coraz większym zainteresowaniem. Rozszerza się też grupa czytelnicza korzystająca z tej oferty. Początkowo były to wyłącznie osoby dorosłe aktywne zawodowo. Obecnie zaczynają być popularne, także wśród najmłodszych i najstarszych czytelników;

f) **wypożyczenia zbiorów obcojęzycznych** zarówno w tradycyjnej formie papierowej, jak i na nośnikach optycznych. Na 31.12.2015 r. Biblioteka oprócz tradycyjnych książek obcojęzycznych dla dorosłych, młodzieży i dzieci (j. angielski, niemiecki, francuski, hiszpański), audiobooków w j. angielskim i niemieckim, dysponowała prawie 200 egzemplarzami tzw "readersów" tzn. książek obcojęzycznych (j. angielski i hiszpański) dostosowanych do różnych poziomów zaawansowania uzupełnionych o płyty CD z nagranymi tekstami.

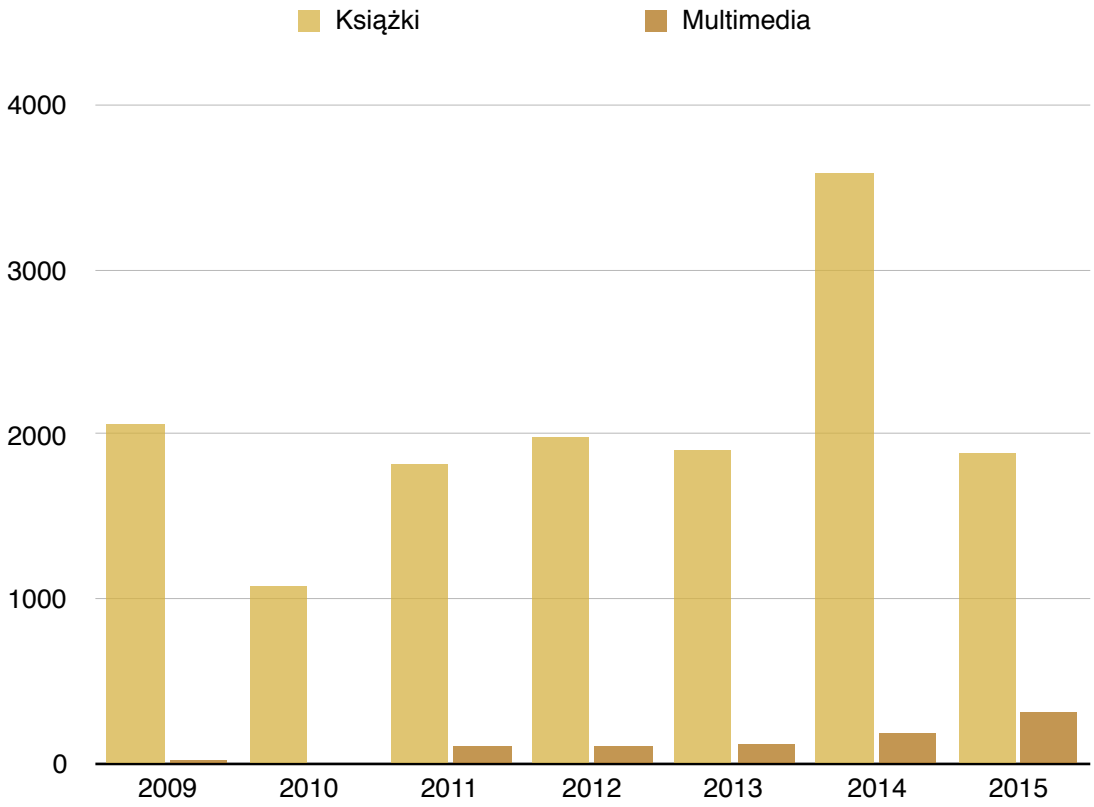
8. Zbiory biblioteczne

Stan zbiorów na dzień 31 grudnia 2015 r. to 19 843 woluminy w tradycyjnej formie papierowej oraz 818 egzemplarzy zbiorów specjalnych.

Wart podkreślenia jest fakt, iż w latach 2009-2010 nastąpił niemalże 300%, a w okresie 2010-2012 dwukrotny wzrost udostępnień zbiorów specjalnych i wskaźniki nadal rosną. Jest to wynikiem ogromnego wkładu pracy bibliotekarzy Biblioteki podkowiańskiej w działania mające na celu promocję książki mówionej: w 2009 r. zarejestrowano **132** wypożyczenia, w roku 2010 - **336** wypożyczeń, rok 2011 przyniósł **608** udostępnień zbiorów z tej kategorii, 2013 r. zakończył się wynikiem **1379** wypożyczeń, 2014 to **1783** wypożyczenia, w roku 2015 zarejestrowano **3015** wypożyczeń.

Liczba zakupionych książek i multimediów w latach 2009-2015

Biblioteka udostępniała w 2015 r. w formie prezencyjnej oraz wypożyczeń na zewnątrz 40 tytułów prasy codziennej oraz czasopism społeczno-kulturalnych. Największym zainteresowaniem cieszyły się, oprócz gazet, następujące czasopisma: Weranda, RowerTour, Charaktery, DoRzeczy Historia, Magnolia, Moje Gotowanie, W Sieci, Poznaj Swój Kraj, Poznaj Świat, Zwierciadło, Tygodnik Powszechny, Polityka, Kuchnia, Gallop, Kocie Sprawy.

Księgozbiór Biblioteki podkowiańskiej jest konstruowany zgodnie z analizą potrzeb czytelników, dokonywaną poprzez najbardziej skuteczne narzędzia badawcze i przy uwzględnieniu specyfiki potrzeb społeczności lokalnej.

9. Podsumowanie

Wprowadzane innowacje pozwalają z dumą stwierdzić, iż Biblioteka podkowiańska posiada wszelkie cechy organizacji uczącej się, dysponującej podstawowymi kompetencjami instytucji otwartej na nowe technologie i wdrażającej najlepsze dostępne standardy obsługi użytkownika.

Ze względu na lokalny charakter działań podstawowych niewątpliwie najlepsze efekty przynosi działalność promocyjna w postaci tzw. marketingu bezpośredniego. Jednak największym atutem Biblioteki podkowiańskiej jest panująca tu atmosfera otwartości, zrozumienia, przychylności. Promowane od kilku lat hasło „Biblioteka miejscem spotkań" - materializuje się codziennie. Często właśnie w naszej Bibliotece dochodzi do spotkań osób, które ostatni raz widziały się w dzieciństwie lub młodości i tak się szczęśliwie dzieje, że właśnie tu, pośród książek zawierane i odświeżane są dawne znajomości i przyjaźnie.

Można śmiało stwierdzić, że Biblioteka podkowiańska, zgodnie z opinią ogromnej rzeszy naszych czytelników, dzięki panującej tu fantastycznej atmosferze, znalazła się w kręgu magicznych, tchnących historią miejsc Podkowy Leśnej. Bez fałszywej skromności można stwierdzić, iż jest to instytucja kultury, która w znakomity sposób promuje kulturę i literacką tradycję Miasta Ogrodu Podkowy Leśnej, jednocześnie integrując społeczność lokalną.

Dorota Skotnicka

/-/

Dyrektor

Miejskiej Biblioteki Publicznej

im. Poli Gojawiczyńskiej